

c) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 2x}$ rajalla (kun $x = 2$) tilanne: $\frac{2^2 - 4}{2^2 - 2 \cdot 2} = \frac{0}{0}$
 toin laeellä $0 : \infty$
 älyttömän laeellä $0 : \infty$

Saadetaan yksinkertainen muoto $\frac{0}{0}$

$\Rightarrow$ ei voida päätellä mitään raja-arvoa

Sievennetään lausekkeita:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 2x} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x+2)}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+2}{x} = \frac{2+2}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

Yleisesti 1° Raja-arvo $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)}$ olemassaolo kun $g(a) = 0$

i) $f(a) = 0$ (rajalla tilanne: $\frac{0}{0}$) $\rightarrow$ ei voida päätellä raja-arvon olemassaoloa mitään

ii) $f(a) \neq 0$ (rajalla tilanne: $\frac{b}{0}, b \neq 0$) $\rightarrow$ raja-arvoa ei ole olemassa

2° Raja-arvo $\lim_{x \rightarrow a} f(x)$ lausekkeen

i) lausekkeen $f(x)$ jäs mahdollista

ii) jos ei mahdollista (esim. tilanne $\frac{0}{0}$), muutetaan (sijoitetaan, lausekkeen, ...) $f(x)$ muotoon johon voidaan sijoittaa $x = a$

Esim. a) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{3x^2 + 12x + 12}{6x + 12} = \frac{0}{0}$
 $= \lim_{x \rightarrow -2} \frac{3(x^2 + 4x + 4)}{6(x+2)} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x+2)^2}{2(x+2)}$
 $= \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x+2}{2} = \frac{-2+2}{2} = \frac{0}{2} = 0$

b) $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2 + x - 6}{x^2 + 3x} = \frac{0}{0}$
 $= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(x-2)(x+3)}{x(x+3)}$
 $= \lim_{x \rightarrow -3} \frac{x-2}{x} = \frac{-3-2}{-3} = \frac{-5}{-3} = \frac{5}{3}$

$x^2 + x - 6 = 0 \Leftrightarrow x = \begin{cases} 2 \\ -3 \end{cases}$

2.4 a) $\lim_{x \rightarrow 6} \frac{x^2 - 6x}{6 - x} = \frac{0}{0}$
 $= \lim_{x \rightarrow 6} \frac{x(x-6)}{6-x} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{x(x-6)}{-(x-6)} = \lim_{x \rightarrow 6} (-x) = -6$